

SMĚRNICE MŽP č. 9/2023 **o realizaci Národního plánu obnovy v rámci aktivit, u kterých** **plní Ministerstvo životního prostředí funkci vlastníka** **komponenty**

Kapitola I

Úvodní ustanovení

1. Národní plán obnovy (dále jen „NPO“) je strategickým dokumentem, na základě kterého požádala Česká republika o finanční příspěvek z evropského Nástroje pro oživení a odolnost na realizaci opatření a reforem, které mají za cíl pomoci zotavit se z následků pandemie a podpořit investice do ekologické a digitální transformace české ekonomiky. NPO byl zpracován Ministerstvem průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“)¹ v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (dále jen „Nařízení“) a Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES. NPO je členěn do 7 pilířů, které se dále dělí na komponenty a konkrétní aktivity.
2. Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) upravuje touto směrnicí především základní podmínky a pravidla pro realizaci těch aktivit NPO, u kterých plní ve shodě s programovou dokumentací schválenou vládou ČR funkci vlastníka komponenty a okrajově též některých dalších aktivit NPO, do jejichž realizace je MŽP také zapojeno (dále jen „realizace NPO na MŽP“). Tyto podmínky a pravidla jsou závazné jak pro útvary MŽP, tak i pro všechny subjekty implementace (dále také „SI“) zapojené do realizace NPO na MŽP. Cílem je přitom mimo jiné zajištění souladu realizace NPO na MŽP s metodickými pokyny schválenými Řídicím výborem NPO (dále jen „Metodické pokyny NPO“) a s dalšími závaznými dokumenty NPO.
3. U aktivit 2.9.3 a částečně 2.9.4, které jsou realizovány podle pravidel platných pro realizaci programu NPO – Podpory obnovy přirozených funkcí krajiny (dále jen „NPO-POPFK“) se na poskytování prostředků nepoužije Kapitola III této směrnice.
4. Aktivity 2.7.1, 2.7.2, 2.9.0, 2.9.5, 4.4.1, 7.7.1 a 7.7.2 nejsou realizovány s pomocí subjektu implementace ani prostřednictvím zprostředkujících programů. Kapitola III a Kapitola IV, článek 2 této směrnice se na realizaci těchto opatření nepoužijí.
5. Implementaci NPO ve vztahu ke konečným příjemcům podpory budou zajišťovat SI vymezené v kapitole II čl. 4. Aktivity realizované bez zapojení SI realizují přímo zodpovědné útvary MŽP. Seznam komponent, aktivit a rolí jednotlivých organizačních útvarů MŽP a dalších subjektů, subjektů implementace a zprostředkujících programů

¹ MPO odpovídá za přípravu NPO dle usnesení vlády ČR č. 815 ze dne 27. července 2020.

při realizaci NPO na MŽP jsou shrnuty v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Rozdělení komponent a aktivit NPO

Komponenta	Aktivita	Odpovědnost na MŽP (odbor/sekce)				Subjekt implementace (SI) Zprostředkující program (ZP)	
		Řídící funkce	Kontrolní funkce	Odborný garant	Vydání rozhodnutí		
2.2 Snižování spotřeby energie ve veřejném sektoru	2.2.3 Realizace opatření ke snížení energetické náročnosti budov ve vlastnictví veřejných subjektů	330	330	330	330	SFŽP ČR NPŽP	
2.4 Rozvoj čisté mobility	2.4.1.3 Budování infrastruktury – dobíjecí stanice pro obytné budovy	340	340	340	340	SFŽP ČR NZÚ	
	2.4.2.2 Podpora nákupu vozidel (el. H2) a neveřejné dobíjecí infrastruktury pro obce, kraje, státní správu	320	320	840	320	SFŽP ČR NPŽP	
2.5 Renovace budov a ochrana ovzduší	2.5.1 Renovace a revitalizace budov pro energetickou úsporu	340	340	340	340	SFŽP ČR NZÚ	
	2.5.2 Výměna stacionárních zdrojů znečišťování v domácnostech za obnovitelné zdroje energie a rozvoj obnovitelných zdrojů energie		340	340	340 +820	340	SFŽP ČR NZÚ
	2.5.3 Podpora předprojektové přípravy a osvěty, výchovy, vzdělávání a informovanosti v oblasti úspor energie, využívání OZE a snižování emisí skleníkových plynů a dalších znečišťujících látek v ovzduší	EVVO	320 +340	320 +340	320	320	SFŽP ČR NPŽP
		Energetická společenství	340	340	340	340	SFŽP ČR NPŽP
		Předprojektová příprava	340	340	MPO	340	MPO EFEKT
2.6 Ochrana přírody a adaptace na změnu klimatu	2.6.1 Protipovodňová ochrana	320	320	320	320	SFŽP ČR NPŽP	
2.7 Cirkulární ekonomika, recyklace a průmyslová voda	2.7.1 Provádění nové legislativy odpadového hospodářství ČR	740	740	740	-	Není SI ani ZP, realizaci zajišťuje přímo odbor 740	
	2.7.2 Dopracování a provádění strategie Cirkulární Česko 2040	740	740	740	-	Není SI ani ZP, realizaci zajišťuje	

Komponenta	Aktivita		Odpovědnost na MŽP (odbor/sekce)				Subjekt implementace (SI) Zprostředkující program (ZP)
			Řídící funkce	Kontrolní funkce	Odborný garant	Vydání rozhodnutí	
							přímo odbor 740
	2.7.1.1 Budování recyklační infrastruktury		320	320	740	320	SFŽP ČR NPŽP
2.9 Podpora biodiverzity a boj se suchem	2.9.0 Novela vodního zákona		610	610	610	-	Není SI ani ZP, realizaci zajišťuje přímo odbor 610
	2.9.1 Zajistit ochranu proti suchu a přírodě blízkou povodňovou ochranu intravilánu města Brna		330	330	330	330	SFŽP ČR NPŽP
	2.9.2 Hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu		330	330	330	330	SFŽP ČR NPŽP
	2.9.3 Péče o zvláště chráněná území a území soustavy Natura 2000 a péče o zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů		610	610	610	610	Není SI, administraci zajišťuje odbor 610 NPO-POPFK
	2.9.4 Adaptace vodních, nelesních a lesních ekosystémů na změnu klimatu	Část aktivity realizovaná přes NPŽP	320	320	610	320	SFŽP ČR NPŽP
		Část aktivity realizovaná přes NPO-POPFK	610	610	610	610	AOPK ČR, ve vybraných případech zajišťuje administraci odbor 610 ² NPO-POPFK

² Odbor 610 bude zajišťovat administraci opatření NPO-POPFK souvisejících se studiemi proveditelnosti, u kterých patří mezi možné žadatele o podporu rezortní organizace MŽP.

Komponenta	Aktivita		Odpovědnost na MŽP (odbor/sekce)				Subjekt implementace (SI) Zprostředkující program (ZP)
			Řídící funkce	Kontrolní funkce	Odborný garant	Vydání rozhodnutí	
	2.9.5 Stanovení politiky krajiny a krajinného plánování		610	610	610	-	Není SI ani ZP, realizaci zajišťuje přímo odbor 610
4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy	4.4.1 Zvýšit efektivitu, proklientskou orientaci a využití principů rozhodování založeného na důkazech ve veřejné správě – část realizovaná na MŽP		840	840	840	-	Není SI ani ZP, realizaci zajišťuje přímo odbor 840
7.3 Komplexní reforma poradenství pro renovační vlnu v ČR ³			340	340	340, 800, MPO	340	SFŽP ČR, MPO program bude upřesněn
7.7 Zjednodušení rozhodovacích procesů a vymezení oblastí pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie	7.7.1 Jednotné environmentální stanovisko	Milník „Publikace metodik“	700	700	700	-	Není SI ani ZP, realizaci zajišťuje přímo sekce 700
		Milník „Vstup JES v platnost“ Cíl „Technická asistence“	200	200	200	-	Není SI ani ZP, realizaci zajišťuje přímo sekce 200

³ Konkrétní vymezení zodpovědností a rolí bude uvedeno v samostatném dokumentu.

Komponenta	Aktivita	Odpovědnost na MŽP (odbor/sekce)				Subjekt implementace (SI) Zprostředkující program (ZP)
		Řídící funkce	Kontrolní funkce	Odborný garant	Vydání rozhodnutí	
	7.7.2 Akcelerační zóny	800	800	800 +610	-	Není SI ani ZP, realizaci zajišťuje přímo sekce 800

Kapitola II

Organizační zajištění realizace NPO na MŽP

Článek 1

Vymezení funkcí a činností

1. Řídící funkce při realizaci aktivity NPO spočívá především v:
 - 1.1 rozhodování o realizaci aktivity NPO v souladu s pravidly stanovenými programovou dokumentací NPO⁴, metodickými pokyny NPO, touto směrnicí a směrnicemi MŽP, které upravují poskytování podpory v rámci jednotlivých zprostředkujících programů zapojených do realizace NPO ve smyslu kapitoly II čl. 2 Výkon funkcí a činností, pokud není taková rozhodovací činnost upravena odděleně,
 - 1.2 komunikaci a reportování vůči Odboru koordinace NPO na MPO (dále jen „MPO DU“) o realizaci dané aktivity, stvrzení správnosti pravidelných monitorovacích zpráv podpisem v systému AIS MPO DU, s výjimkou uvedenou v kapitole IV, článku 3, odstavci 1.
 - 1.3 přípravě podkladů pro odbor rozpočtu (120) MŽP a odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP, které koordinují komunikaci s Ministerstvem financí (dále jen „MF“), resp. MPO DU o finančním zajištění dané aktivity NPO,
 - 1.4 administraci přípravy, schvalování a vyhlásování výzev pro podání žádostí v rámci dané aktivity podle této směrnice nebo administraci přípravy, schvalování a vyhlásování jiných právních aktů, kterými jsou poskytovány prostředky subjektům

⁴ „Programovou dokumentací NPO“ se v této směrnici rozumí finální verze programového dokumentu NPO schválená vládou ČR, prováděcí rozhodnutí Rady EU (Council Implementing Document – CID) včetně jeho příloh vydávané ve shodě s čl. 20 Nařízení a provozní ujednání (Operational Arrangements) uzavřená mezi Evropskou komisí a ČR ve smyslu čl. 20 odst. 6 Nařízení. V případě obsahového nesouladu mezi finální verzí programového dokumentu NPO schváleného vládou ČR a dokumenty schválenými orgány EU podle čl. 20 Nařízení, dostanou přednost pravidla a podmínky stanovená v dokumentech schválených orgány EU podle čl. 20 Nařízení.

implementace v rámci realizace NPO na MŽP a jejich zanesení do systému Zjednodušené evidenci dotací (ZED), popř. jiných informačních systémů v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“) a jeho prováděcími předpisy, pokud takové výzvy nebo jiné právní akty připadají u dané aktivity v úvahu,

- 1.5 zajištění souladu pravidel podpory pro konečné příjemce (v relevantních případech) a celkové realizace dané aktivity NPO se závaznými pravidly NPO, včetně závazných pravidel vyplývajících z relevantních metodických pokynů.
2. Kontrolní funkce při realizaci aktivity NPO spočívá především v kontrole plnění podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo jiného právního aktu vydaného subjektu implementace podle této směrnice v rámci dané komponenty nebo aktivity (dále jen „Rozhodnutí“), přezkumu metodik a postupů subjektu implementace, pravidelném přezkumu výsledků oznámených subjektem implementace, přezkumu vybraného vzorku operací u subjektu implementace a nastavení postupů pro hodnocení práce odvedené subjektem implementace. V případě aktivit, které nejsou realizovány prostřednictvím subjektu implementace, spočívá kontrolní funkce především v kontrole zakázek provedených jinými subjekty v rámci realizace dané aktivity NPO.
3. Platební funkce při realizaci aktivity NPO spočívá především v kontrole a realizaci plateb z rozpočtové kapitoly 315 státního rozpočtu subjektům implementace administrujícím programy podpory zapojené do realizace NPO ve smyslu kapitoly II čl. 4, popř. konečným příjemcům (může nastat pouze v rámci programu NPO-POPFK).
4. Funkce odborného garanta v rámci aktivity NPO spočívá v celkové zodpovědnosti za správné věcné nastavení oblasti podpory a obsahovou stránku implementace aktivity, zejména pak v/ve:
 - 4.1 komunikaci s relevantními aktéry zapojenými do přípravy a realizace NPO na MŽP o otázkách obsahového vymezení podpory,
 - 4.2 stanovování předmětů podpory v rámci dané aktivity a v jejich zdůvodnění,
 - 4.3 spolupráci na přípravě výzev pro předkládání žádostí vůči subjektům implementace nebo spolupráci na přípravě podmínek právního aktu, kterým se v rámci dané aktivity poskytují prostředky subjektu implementace,
 - 4.4 poskytování součinnosti při kontrole splnění podmínek přijatelnosti podaných žádostí subjektů implementace a hodnocení připravenosti subjektů implementace k realizaci příslušné aktivity NPO (využije se, pokud funkci odborného garanta zastává jiný útvar než útvar, který plní ostatní funkce),
 - 4.5 spolupráci na přípravě výzev pro předkládání žádostí vůči konečným žadatelům v rámci dané aktivity,
 - 4.6 poskytování součinnosti při sledování, hodnocení a vykazování indikátorů dosažených v rámci realizace dané aktivity (využije se, pokud funkci odborného garanta zastává jiný útvar než útvar, který plní řídicí funkci),
 - 4.7 identifikaci podmínek vyplývajících z principu DNSH ve smyslu čl. 17 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 a dokumentu Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost (2021/C 58/01) (dále jen „princip DNSH“ nebo „zásada DNSH“) a případných podmínek pro oblasti intervence

s nenulovým koeficientem dle metodiky sledování klimatu v rámci dané aktivity NPO a jejich promítnutí do pravidel podpory vůči konečným příjemcům,

- 4.8 spolupráci se subjektem implementace na vyplňování údajů o plnění principu DNSH do reportovacího listu podle Metodického pokynu pro uplatňování zásady DNSH pro Národní plán obnovy na období 2021–2026, nebo samotném vyplňování (u aktivit, u kterých není SI).

Ustanovení 4.3, 4.4 a 4.5 nejsou relevantní pro aktivity, kde není dále poskytována podpora konečným příjemcům.

5. O poskytnutí prostředků na realizaci NPO prostřednictvím některého ze zprostředkujících programů rozhoduje obvykle útvar plnicí řídicí funkci. Konkrétní určení útvaru odpovědného za vydání rozhodnutí u jednotlivých aktivit NPO je obsaženo v tabulce č. 1. Proces hodnocení žádosti bude archivován pro potřeby kontrolních orgánů.

Článek 2

Výkon funkcí a činností

1. Vrchní ředitel sekce 300 schvaluje závazné pokyny a další dokumenty potřebné pro detailní nastavení podmínek realizace NPO na MŽP v souladu s touto směrnicí. Jedná se zejména o Manuál nesrovnalostí, Postup provádění veřejnosprávní kontroly vůči SI, Plán veřejnosprávních kontrol SI, Personální zajištění organizační struktury NPO, Etický kodex NPO, Harmonogram monitorování, Roční komunikační plán, Analýzu rizik aj.
2. Koordinaci činností souvisejících s realizací NPO na MŽP a komunikaci vůči externím subjektům včetně MPO DU, MF a Evropské komise (dále jen „EK“), pokud jde o NPO jako celek, provádí odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP.
3. Platební funkci vykonává v případě všech komponent a aktivit odbor rozpočtu (120) MŽP.
4. Řídicí a kontrolní funkce a funkci odborného garanta vykonávají u jednotlivých komponent a aktivit organizační útvary MŽP podle tabulky č. 1.
5. U části aktivity 2.5.3 zaměřené na osvětu, výchovu a vzdělávání v oblasti úspor energie, využívání OZE, změny klimatu, adaptace na změnu klimatu apod., která bude realizována v rámci NPŽP, vykonává:
 - 5.1 řídicí funkci a kontrolní funkci odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP ve spolupráci s odborem financování dekarbonizace ekonomiky (340) MŽP,
 - 5.2 funkci odborného garanta odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP.Rozhodnutí o poskytnutí dotace u této části aktivity vydává odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP.
6. U části aktivity 2.5.3 zaměřené na podporu vytváření energetických společenství, která bude realizována v rámci NPŽP, vykonává řídicí a kontrolní funkci a funkci odborného garanta odbor financování dekarbonizace ekonomiky (340) MŽP.
Rozhodnutí o poskytnutí dotace u této části aktivity vydává odbor financování dekarbonizace ekonomiky (340) MŽP.
7. U části aktivity 2.5.3 zaměřené na podporu předprojektové přípravy a některých dalších opatření, která bude realizována v rámci programu EFEKT MPO, vykonává:
 - 7.1 řídicí a kontrolní funkci odbor financování dekarbonizace ekonomiky (340) MŽP,

7.2 funkci odborného garanta MPO.

Rozhodnutí o poskytnutí dotace u této části aktivity vydává odbor financování dekarbonizace ekonomiky (340) MŽP.

8. Aktivita 2.9.5 Stanovení politiky krajiny a krajinného plánování zahrnuje dílčí části:

- příprava Politiky krajiny, včetně krajinného plánování,
- translace poznatků a transfer postupů pro adaptaci na klimatickou změnu do zemědělské a lesnické praxe a veřejné správy.

Výstupy aktivity jsou zahrnuty do jednoho milníku. Řídící, kontrolní a funkci odborného garanta vykonává odbor adaptace krajiny na změnu klimatu (610) MŽP.

9. U aktivity 4.1.4 Zvýšení účinnosti a posílení implementace Národního plánu obnovy (technická asistence), kde vlastníkem komponenty je Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) zajistí

- 9.1 komunikaci s MMR a MPO DU odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP ve spolupráci s odborem personálním a státní služby (260) MŽP,
- 9.2 dodání podkladů pro pravidelný reporting pro MMR odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP a subjekty implementace (AOPK ČR, SFŽP ČR),
- 9.3 odeslání údajů v rámci pravidelného reportingu pro MMR odbor personální a státní služby (260) MŽP,
- 9.4 komunikaci s odborem rozpočtu MŽP a vlastníkem komponenty o finančním zajištění této aktivity NPO odbor personální a státní služby (260) MŽP.

Rozhodnutí o poskytnutí dotace pro SFŽP ČR vydává odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP, a to v souladu s podmínkami, které stanoví MMR jako vlastník komponenty.

10. Vlastníkem aktivity 4.4.1 Zvýšit efektivitu, proklientskou orientaci a využití principů rozhodování založeného na důkazech ve veřejné správě je Ministerstvo vnitra. Odbor politiky životního prostředí a udržitelného rozvoje (840) MŽP je zodpovědný za dílčí část této aktivity.

11. U aktivity 7.7.1 Jednotné environmentální stanovisko nese

11.1 sekce státní tajemnice (200) MŽP odpovědnost za plnění a reportování

- milníku „Vstup jednotného environmentálního stanoviska v platnost“ s termínem splnění ve 3. čtvrtletí 2023,
- cíle „Technická asistence pro zrychlení a zkvalitnění schvalovacích procesů v oblasti životního prostředí“ s cílovou hodnotou 36 nově obsazených pracovních/služebních míst a termínem splnění ve 4. čtvrtletí 2023,

11.2 sekce ochrany životního prostředí (700) MŽP odpovědnost za plnění a reportování milníku „Publikace metodik a šablon Ministerstvem životního prostředí“ s termínem splnění ve 4. čtvrtletí 2024.

Článek 3

Zodpovědnost za plnění milníků a cílů

1. Vzhledem k závaznosti cílů a milníků aktivit NPO konkrétně stanovených v příloze Prováděcího rozhodnutí Rady o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Česka bude v případě, že se nepodaří těchto cílů a milníků dosáhnout s disponibilními prostředky NPO, nezbytné tyto zdroje doplnit o prostředky státního rozpočtu.
Dle průběžného monitoringu realizace bude útvar plnící řídicí funkci aktivity NPO informovat ministra prostřednictvím vrchního ředitele sekce 300 o nutnosti doplnění finančních zdrojů ze státního rozpočtu. Administrace takto doplněných prostředků bude na MŽP oddělena od administrace prostředků NPO, a to především ve smyslu vydání zvláštních právních aktů, na základě kterých budou prostředky převáděny na subjekt implementace.
2. V případě, že nebudou k dispozici původně plánované prostředky státního rozpočtu na realizaci komponent a aktivit NPO, nebo pokud dojde ke změnám metodických pokynů NPO či podmínek uznatelnosti výdajů v porovnání s podmínkami, za kterých byly cíle a milníky plánovány, případně pokud dojde k neposkytnutí prostředků ze strany Evropské komise z důvodu nezaviněných MŽP nebo k jiným významným a nepředvídatelným okolnostem, nejsou ani útvary MŽP, které plní řídicí funkci u dané aktivity NPO, ani SFŽP ČR a AOPK ČR odpovědné za případné neplnění stanovených cílů a milníků.

Článek 4

Zprostředkující programy a subjekty implementace

1. Prostředky z NPO budou v rámci některých aktivit, u kterých plní MŽP funkci vlastníka komponenty, poskytovány v rámci jednoho z následujících programů MŽP nebo MPO (v této směrnici také nazývaný jako „zprostředkující program“):
 - 1.1 Národní program Životní prostředí (dále jen „NPŽP“) upravený směrnicí MŽP č. 4/2015 a administrovaný Státním fondem životního prostředí České republiky (dále jen „SFŽP ČR“),
 - 1.2 program Nová zelená úsporám (dále jen „NZÚ“) vyhlášený MŽP a administrovaný SFŽP ČR,
 - 1.3 program NPO – Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny (dále jen „NPO-POPFK“) vyhlášený MŽP a administrovaný MŽP a Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen „AOPK ČR“),
 - 1.4 státní program na podporu úspor energie (dále jen „program EFEKT“) vyhlášený a administrovaný MPO.Program pro implementaci aktivity 7.3 Komplexní reforma poradenství pro renovační vlnu v ČR bude upřesněn.
2. Administraci zprostředkujících programů zajišťují v roli subjektů implementace SFŽP ČR, AOPK ČR a MPO a v případě aktivity 2.9.3 a částečně i 2.9.4 odbor adaptace krajiny na změnu klimatu (610) MŽP. MŽP jako vlastník komponenty zajistí přenos relevantních povinností spojených s realizací NPO na subjekt implementace stanovením vhodných podmínek v Rozhodnutí, ve směrnici nebo jiném právním aktu.
3. SI zajistí proškolení zaměstnanců podílejících se na implementaci NPO o pravidlech NPO včetně metodických pokynů a zajistí souhlas zaměstnanců s Etickým kodexem NPO.

Článek 5

Střet zájmů

1. Osoba zapojená do realizace NPO na straně MŽP nebo SI, u které existuje střet zájmů, je vyloučena ze všech úkonů, jejichž nestrannost a objektivnost by mohla být střetem zájmů ohrožena. Střet zájmů nebo riziko jeho vzniku je dotyčný zaměstnanec MŽP nebo SI povinen oznámit svému nadřízenému. V případě, že má nadřízený podezření na existenci střetu zájmů, nebo v případě, že mu zaměstnanec oznámil střet zájmů podle předchozí věty, zhodnotí nadřízený situaci a písemně potvrdí, zda střet zájmů existuje. Je-li střet zájmů potvrzen, nadřízený zajistí, aby dotčený zaměstnanec ukončil veškerou činnost v dané věci a aby byly učiněny veškeré další vhodné kroky v souladu s platným právem, o všech těchto opatřeních bude učiněn písemný záznam.
2. SI využívají při poskytování prostředků konečným příjemcům čestné prohlášení k vyloučení střetu zájmů ve vztahu k poskytovateli podpory. SI používají adekvátní postupy a informační systémy pro ověření neexistence střetu zájmů, dvojího financování, korupce a podvodů.
3. SI zajistí, aby každý zaměstnanec SI, který se účastní finančních operací NPO, čestně prohlásil nebo jinak adekvátně potvrdil, že není ve střetu zájmů ve vztahu ke každé jednotlivé operaci/žadateli, a to ještě před zahájením hodnotící nebo kontrolní činnosti na dané operaci, a to ve vztahu k zainteresovaným osobám (např. příjemcům podpory, dodavatelům, poddodavatelům), které jsou mu v době tohoto prohlášení známy.

Kapitola III

Poskytování prostředků subjektům implementace

Článek 1

Právní úprava poskytování prostředků

Poskytování prostředků subjektům implementace na realizaci NPO na MŽP se řídí zákonem o rozpočtových pravidlech, jeho prováděcími předpisy a touto směrnicí.

Článek 2

Způsoby poskytování prostředků

1. Prostředky na aktivity, které budou realizovány prostřednictvím programů NPŽP a NZÚ a administrované SFŽP ČR, budou SI (SFŽP ČR) poskytovány v souladu s ustanoveními zákona o rozpočtových pravidlech, která se týkají poskytování dotací ze státního rozpočtu, v souladu s Metodickým pokynem finančních toků pro Národní plán obnovy na období 2021–2026 a v souladu s čl. 3–6 této kapitoly. Konečným příjemcům budou prostředky v rámci NPŽP a NZÚ poskytovány podle zákona č. 388/1991 Sb., o SFŽP ČR, ve znění pozdějších předpisů, Statutu SFŽP ČR a příslušné směrnice MŽP o poskytování prostředků SFŽP ČR prostřednictvím NPŽP, resp. NZÚ.
2. Prostředky na aktivity, které budou realizovány MPO, budou poskytovány rozpočtovým opatřením v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech. O poskytnutí těchto prostředků a podmínkách, za kterých mohou být využity, rozhoduje ředitel odboru financování dekarbonizace ekonomiky (340) MŽP. Pro poskytování prostředků podle tohoto odstavce se nepoužijí ustanovení čl. 3–6 této kapitoly.

Článek 3

Výzva pro subjekt implementace

1. Odbor sekce 300, který vykonává řídicí funkci u dané aktivity NPO, připraví ve spolupráci s odborným garantem této aktivity návrh výzvy pro předkládání žádostí. Do přípravy návrhu výzvy mohou být zapojeny i další útvary MŽP nebo externí subjekty.
2. Výzvu schvaluje a vyhlašuje ředitel odboru v rámci sekce ekonomiky životního prostředí (300) MŽP, který vykonává řídicí funkci u dané aktivity NPO, po projednání na poradě vedení MŽP. Obsah a jiné náležitosti výzvy jsou stanoveny právními předpisy, které upravují poskytování dotací ze státního rozpočtu.

Článek 4

Žádost subjektu implementace a její administrace

1. Obsah a jiné náležitosti žádosti o poskytnutí dotace jsou stanoveny právními předpisy, které upravují poskytování dotací ze státního rozpočtu, a výzvou k podání žádosti o dotaci.
2. Žádost o poskytnutí dotace se podává útvaru, který v rámci dané aktivity NPO plní řídicí funkci. Tento útvar také komunikuje s žadatelem o případné nutnosti žádost upravit nebo doplnit.
3. Hodnocení žádosti provádí útvar, který v rámci dané aktivity plní řídicí funkci, podle kritérií, která jsou stanovena ve výzvě. V případě potřeby si vyžádá spolupráci odborného garanta dané aktivity v souladu s kapitolou II čl. 1 odst. 4 pododst. 4.4.

Článek 5

Rozhodnutí o poskytnutí dotace a výplata prostředků

1. O žádosti podle čl. 4 této kapitoly rozhoduje příslušný útvar podle tabulky č. 1, resp. podle kapitoly II čl. 1 odst. 5, a to po předchozím projednání návrhu rozhodnutí na poradě vedení MŽP. Útvar, který o žádosti rozhodl, doručí vydané rozhodnutí o poskytnutí dotace žadateli.
2. Celková částka podpory stanovená v rozhodnutí o poskytnutí dotace představuje maximální částku, která může být subjektu implementace na realizaci NPO převedena. Skutečná celková částka reálně vyplacená subjektu implementace se od této maximální částky může lišit v závislosti na množství disponibilních prostředků, zhodnocení průběhu realizace NPO ze strany MŽP a výši schválených výdajů v rámci kapitoly 315 MŽP státního rozpočtu.
3. Podpora formou zálohy se subjektu implementace vyplácí na bankovní účet subjektu implementace.
4. Útvar plnící řídicí funkci má povinnosti archivovat jednotlivé procedurální úkony provedené v rámci rozhodování o poskytnutí dotace v informačním systému Athéna v souladu s archivačním řádem MŽP a předpisy ČR, a to nejméně po dobu 10 let.
5. Povinnost SI uchovávat podrobnější informace (např. soupis konečných příjemců podpory, dokumentace finančního řízení investic/reform, na které se vztahují cíle/milníky v NPO) pro účely auditu je zakotvena v dílčích Rozhodnutích o poskytnutí dotace SI.

Článek 6

Závěrečné vypořádání

1. Vyúčtování poskytnutých záloh a případné vrácení zálohově poskytnutých nevyčerpaných prostředků bude součástí závěrečného vypořádání.
2. Podklady k závěrečnému vypořádání předloží subjekt implementace v rozsahu a v souladu s Rozhodnutím.

Kapitola IV

Realizace jednotlivých komponent/aktivit

Článek 1

Základní pravidla pro realizaci komponent/aktivit

1. MŽP i SI jsou při realizaci aktivit NPO a poskytování podpory konečným příjemcům prostřednictvím zprostředkujícího programu povinni zajistit dodržování všech relevantních závazných pravidel spojených s NPO vyplývajících z obecně závazných právních předpisů, schválených Metodických pokynů NPO, Průvodce pro oblast střetu zájmů dle čl. 61 Finančního nařízení pro Národní plán obnovy na období 2021-2026, této směrnice a jiných relevantních interních předpisů MŽP včetně směrnic MŽP o poskytování podpory v rámci NPŽP, NZÚ, a NPO-POPFK, pravidel podpory pro konečné příjemce a z podmínek Rozhodnutí. Zvláštní důraz musí být kladen na dodržování pravidel vyplývajících z Metodického pokynu systému varovných signálů „Red Flags“ pro Národní plán obnovy na období 2021–2026 a Metodického pokynu pro uplatňování zásady DNSH pro Národní plán obnovy na období 2021–2026 a podmínek pro vykazování klimatického příspěvku investic. Dodržována musí být rovněž i pravidla a zásady vyplývající z Metodického pokynu řídicích a kontrolních systémů pro Národní plán obnovy na období 2021–2026 a Metodického pokynu nesrovnalostí pro Národní plán obnovy na období 2021–2026.
2. V případě, že subjekt implementace nebo útvar MŽP zapojený do implementace NPO dojde k závěru, že byly splněny podmínky některého z varovných signálů systému „RED FLAGS“, a to v jakékoli fázi operace, informuje útvar MŽP plnící řídicí funkci dané aktivity (který podle závažnosti případu rozhodne o postoupení této informace MPO DU, popř. MF – CKB AFCOS) a dle fáze operace podnikne nezbytné a příslušné kroky v souladu s platnou legislativou a Metodickým pokynem pro nesrovnalosti. V případě podezření na porušení rozpočtové kázně nebo neoprávněného použití či zadržení prostředků konečným příjemcem postupuje subjekt implementace ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, v platném znění a v souladu s dalšími relevantními právními předpisy. Do doby ukončení případného trestního řízení budou pozastaveny platby vůči konečnému příjemci a postup hodnocení operace nebo hodnocení nabídky daného účastníka zadávacího řízení. V případě, že se v trestním řízení prokáže spáchání trestného činu, je třeba uplatnit zavedený postup dle platných právních předpisů a předejít dalšímu proplácení výdajů. Příklad je třeba hlásit jako nesrovnalost již ve fázi podezření ve shodě s Metodickým pokynem pro nesrovnalosti pro Národní plán obnovy na období 2021–2026.

Článek 2

Povinnosti při realizaci zprostředkujících programů

1. Před vyhlášením výzvy vůči konečným žadatelům může odborný garant projednat návrh výzvy v příslušné tematické pracovní skupině nebo v rámci jiné platformy určené k monitorování či řízení relevantního programu s cílem zjistit reakci zainteresovaných subjektů na návrh výzvy.
2. Po vyhlášení výzvy vůči konečným příjemcům podpory v rámci zprostředkujícího programu je subjekt implementace povinen přijímat a administrovat žádosti konečných příjemců podpory ve shodě s obecně závaznými právními předpisy, relevantními předpisy NPO a MŽP a vydanými Rozhodnutími o poskytnutí dotace pro subjekt implementace.
3. SI poskytuje v pravidelných intervalech útvarům plnícím u dané aktivity NPO řídicí funkci reporting nesrovnalostí. Tyto útvary schvalují došlá hlášení nesrovnalostí a následně poskytují jejich odsouhlasené verze odboru 330 v souladu s Manuálem nesrovnalostí (vlastní šetření nesrovnalostí na úrovni konečného příjemce zajišťuje SI). Odbor 330 zajišťuje hlášení nesrovnalostí za MŽP do systému Ministerstva financí CKB AFCOS.
4. Případy prokázaných podvodů je povinen subjekt implementace v pravidelných intervalech (minimálně 1x ročně) vyhodnocovat a na základě tohoto vyhodnocení vždy provést zpřísnění a zvýšení účinnosti kontrolního systému v dané oblasti (nové kontrolní listy, nový stupeň kontroly, seznamy – tzv. „blacklisty“ podezřelých žadatelů, dodavatelů, podezřelých skutečných majitelů, kteří vyžadují zvýšenou pozornost – vytvořené seznamy je třeba archivovat).
5. Subjekt implementace je u žádostí konečných příjemců povinen kontrolovat dodržování zákazu dvojího financování, tzn. situace, kdy by konečný příjemce požadoval proplacení totožných výdajů nebo jejich částí, které již byly podpořeny z jiných národních nebo evropských dotačních programů.
6. Subjekt implementace je povinen zajistit existenci informačního systému pro shromažďování, zaznamenávání a ukládání údajů o každé operaci vůči konečným žadatelům a příjemcům, požadovaných nejen pro potřeby auditní, kontrolní, ale i monitorovací a reportní, včetně údajů týkajících se cílů, milníků, indikátorů a údajů o pokroku programu v dosahování cílů (reforem/investic). V informačním systému musí být zajištěna ochrana fyzických osob v souvislosti se zpracováváním osobních údajů a bezpečnost a integrita uchovávaných dat. Subjekt implementace musí umožnit přístup k těmto údajům kontrolním orgánům a musí dané záznamy vést a uchovávat v souladu s platnými předpisy včetně čl. 132 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (finanční nařízení) dle čl. 22 odst. 2 písm. f) Nařízení 2021/241.
7. Subjekt implementace je povinen umožnit útvarům MŽP, které v rámci dané aktivity plní řídicí a kontrolní funkci a funkci odborného garanta, přístup do informačního systému, ve kterém probíhá příjem a hodnocení žádostí konečných žadatelů v rámci zprostředkujícího programu, a poskytnout jim potřebnou spolupráci, tak aby bylo možné monitorovat plnění všech podmínek Rozhodnutí a plnění podmínek NPO.

Článek 3

Monitorování, komunikace s MPO DU a EK a publicita

1. Útvar, který u dané aktivity NPO vykonává řídicí funkci, je odpovědný za vykazování údajů pro sledování provádění činností a výsledků v rámci této aktivity ve shodě s požadavky EK stanovenými na základě Nařízení, Metodickým pokynem monitorování pro NPO na období 2021–2026 a ve shodě s dalšími požadavky MPO DU, a to s výjimkou neinvestičních reforem v rámci komponenty 2.7, u kterých nese tuto odpovědnost odborný garant (O740). Subjekt implementace poskytuje předem potřebné údaje výše zmíněnému odpovědnému útvaru v rozsahu požadavků stanovených v Rozhodnutí a v termínech dle Harmonogramu monitorování.
2. Komunikaci s MPO a EK, která se týká celkové realizace NPO na MŽP, zajišťuje ve shodě s kapitolou II čl. 2 odst. 2 odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP. Komunikaci s MPO a EK, která se týká dílčích aktivit NPO, zajišťují útvary, které plní v rámci takové aktivity řídicí funkci. Tímto není dotčen odstavec 1 tohoto článku.
3. Každý útvar plnící řídicí funkci a subjekt implementace jmenují za aktivity NPO, které řídí nebo implementují, jednoho nebo více komunikačních úředníků (dále jen "komunikační úředník aktivity NPO"). Za NPO na MŽP jako celek jmenuje komunikačního úředníka (dále jen "komunikační úředník MŽP") odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP.
4. Komunikační úředník MŽP především:
 - 4.1 koordinuje činnost komunikačních úředníků aktivit NPO a funguje jako základní komunikační uzel pro spolupráci mezi MŽP a MPO DU v oblasti publicity,
 - 4.2 koordinuje přípravu ročního komunikačního plánu NPO včetně informace o vyhodnocení komunikačních aktivit za předchozí rok a zasílá ho po schválení v rámci odboru finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP vždy 1x ročně k 31. 1. na MPO DU,
 - 4.3 informuje e-mailem MPO DU o vyhlášení každé výzvy vůči konečným žadatelům vyhlášené v rámci NPO, a to nejpozději v den jejího zveřejnění.
5. Komunikační úředníci aktivit NPO především:
 - 5.1 dohlíží na naplňování cílů v oblasti publicity stanovených v rámci dané aktivity/komponenty NPO,
 - 5.2 zpracovávají roční komunikační plány příslušných aktivit/komponent a dohlíží na jejich realizaci,
 - 5.3 zpracovávají informaci o aktuálním průběhu realizace vlastních komunikačních plánů pro zaslání na MPO DU,
 - 5.4 dohlíží na přenos povinné publicity na příjemce podpory z RRF,
 - 5.5 dohlíží v rámci svých aktivit/komponent na zveřejňování informací v souladu s článkem 10 Finanční dohody k Nástroji pro oživení a odolnosti uzavřené mezi EU a ČR (dále jen „Finanční dohoda“),
 - 5.6 zpracovávají informaci pro MPO DU o zahájení/ukončení významných operací spojených s plněním milníků/cílů, a to v pravidelném 3 měsíčním intervalu.
6. Útvary plnící řídicí funkci informují komunikačního úředníka MŽP v dostatečném časovém předstihu o realizaci komunikačních aktivit připravovaných nad rámec povinných

či plánovaných komunikačních aktivit, který získané informace e-mailem reportuje MPO DU.

Článek 4

Hodnocení realizace

1. Subjekt implementace je povinen v období od vydání Rozhodnutí v rámci dané aktivity do ukončení realizace projektu zpracovávat a předkládat útvarům MŽP, které plní kontrolní funkci podle tabulky č. 1, informace o realizaci této aktivity NPO ve formě a dle podmínek stanovených Rozhodnutím.
3. Subjekt implementace je povinen zpracovávat všechny informace o realizaci aktivity NPO s využitím pravdivých a úplných informací o skutečnostech souvisejících s její realizací.
4. Subjekt implementace je povinen vypracovat na výzvu MŽP (dopis z úrovně ředitele odboru, který vykonává řídicí funkci) informaci o realizaci projektu v mimořádném termínu. Na vypracování této zprávy má subjekt implementace následně 30 kalendářních dní.
5. Minimálně jednou za půl roku projedná a zhodnotí dosavadní postup realizace a výhled na další období pracovní skupina pro realizaci NPO na MŽP (dále jen „pracovní skupina“).
6. Pracovní skupina je poradní orgán vrchního ředitele sekce 300 MŽP. Na základě zhodnocení podle odstavce 5 tohoto článku pracovní skupina činí doporučení pro zajištění zdárné realizace vytčených cílů a milníků NPO v rámci jednotlivých aktivit.
7. Pracovní skupina se skládá ze zástupců všech útvarů a subjektů implementace, které jsou zapojeny do realizace NPO na MŽP. Pracovní skupinu svolává a řídí vrchní ředitel sekce 300.

Článek 5

Veřejnosprávní kontrola využití finančních prostředků

1. Útvar, který plní kontrolní funkci u dané aktivity NPO, provádí ve spolupráci se samostatným oddělením veřejnosprávní kontroly a řízení rizik (270) veřejnosprávní kontrolu realizace NPO v rámci dané aktivity, a to v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů. Jednorázovou veřejnosprávní kontrolu může vykonat také samostatné oddělení veřejnosprávní kontroly a řízení rizik (270). Veřejnosprávní kontrola se provádí v souladu se schváleným Postupem provádění veřejnosprávní kontroly vůči SI.
2. Odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP, ve spolupráci s útvary, které plní kontrolní funkci u některé z aktivit NPO, a samostatným oddělením veřejnosprávní kontroly a řízení rizik (270) připraví plán veřejnosprávních kontrol na celé období realizace NPO, a to v členění na jednotlivé aktivity NPO a jednotlivé roky. Plán veřejnosprávních kontrol a jeho případné aktualizace budou projednány v pracovní skupině pro realizaci NPO. Veřejnosprávní kontrola bude příslušným útvarem, který ji bude vykonávat, oznámena SI minimálně 3 měsíce před jejím konáním.

Kapitola V

Závěrečná ustanovení

1. Kontrolu dodržování této směrnice vykonává odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP.
2. Odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320) MŽP eviduje personální zajištění implementační struktury NPO na MŽP. Zaměstnanci implementační struktury NPO jsou povinni podepsat Etický kodex NPO a seznámit se s Metodickými pokyny NPO. Etický kodex podepsaný zaměstnancem bude archivován po dobu 10 let. V rámci MŽP zajistí tuto archivaci odbor finančních a dobrovolných nástrojů (320). SI si zajistí tuto archivaci samy.
3. Tato směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ministra životního prostředí, účinnosti dnem 15. listopadu 2023 a je závazná pro všechny zaměstnance ministerstva a ředitele SFŽP ČR a AOPK ČR, kteří přijmou ve své působnosti konkrétní opatření a zabezpečí pracovní postupy svých zaměstnanců v souladu s touto směrnicí.
4. Ruší se směrnice MŽP č. 5/2022 o realizaci Národního plánu obnovy v rámci aktivit, u kterých plní Ministerstvo životního prostředí funkci vlastníka komponenty ve znění dodatku č. 1, vydaná pod č. j. MZP/2022/410/590 ze dne 20. dubna 2022.

Odborný gestor: odbor finančních a dobrovolných nástrojů

Zpracovatel: Ing. Jan Kochan

Mgr. Petr Hladík
ministr